

Nr 462.

Av herrar **Thore** och **Röing**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 159, med förslag till förordning om ändrad lydelse av §§ 1 och 4 i förordningen den 15 november 1912 (nr 298) om provianteringsfrilager.*

I en till riksdagen inlämnad proposition nr 159 om provianteringsfrilager har bland annat föreslagits viss inskränkning i nu medgiven rätt att från provianteringsfrilager uttaga vin- och spritdrycker av särskilt slag. Gällande förordning av den 15 nov. 1912 innehåller, att från provianteringsfrilager må gods, fördelat i större eller mindre partier, för proviantering eller utrustning utlämnas till fartyg under bland andra det villkoret "att fartygets dräktighet icke understiger det tontal, som av Konungen i sådant avseende bestämts vid meddelandet för staden av tillstånd till åtnjutande av provianteringsfrilagerrätt". Den ifrågavarande tongränsen har hittills i regel satts vid 30 ton, undantagsvis vid 10 ton (sid. 4 i prop.), under det att i proposition, då fråga är om utlämning av rusdrycker, en tongräns av ett hundra ton är föreslagen. Av motiveringen framgår, att mätningens enheten avser nettoton.

Framställningen om skärpta bestämmelser beträffande fartygstontalet för rätt att från provianteringsfrilager uttaga drycker av ovannämnt slag synes närmast stöda sig på ett uttalande från tulldirektören i Göteborg, vari påpekas svårigheten i tullbevakningshänseende vid färder genom skärgården av främst ångtrålare och motorfiskefartyg. Av denna anledning ha tullmyndigheterna i Göteborg sett sig föranlåtna att ifråga om rusdrycker synnerligen rigoröst tillämpa föreskrifter därom, att provianteringsfrilagergods icke finge inlastas i fiskefartyg i större myckenhet än som med avseende å fartygets storlek, besättningens antal och den tillämpade resans längd kunde anses motsvara skäligt behov. Den statistik över till fiskefartyg från provianteringsfrilager utlämnade spritdrycker, som innehålles i propositionen, lämnar emellertid knappast stöd åt den uppfattningen, att något större missbruk i förevarande avseende kunnat äga rum. Av uppgifterna å sid. 6 i propositionen framgår nämligen, att hela mängden av under första halvåret till fiskefartyg utlämnade spritdrycker utgjort 321,7 liter eller 1,5 % av totalutlämningen. Då väl den övervägande delen av sistnämnda kvantum åtgått till förbrukning på legalt sätt, torde missbruket näppeligen kunnat antaga sådana proportioner, att för dess hämmande särskilda lagstiftningsåtgärder borde anses vara av behovet påkallade.

Inskränkning i befogenhet att från provianteringsfrilager utfå spritdrycker

drabbar emellertid icke blott fiskefartyg utan även — en sak, som man icke synes hava tillbörligen beaktat — handelsfartyg av den storleksklass, som ligger under den i propositionen uppdragna tonnagegränsen. Under nämnda gräns finner man det övervägande antalet fartyg tillhörande segelfartygens (med eller utan hjälpmaskin) och de mindre motorfartygens grupper. Sålunda visar sammandraget över det svenska fartygsbeståndet den 1 sept. 1927 att av i registret införda 456 motorfartyg 318 hade ett tontal av högst 100 bruttoton, av registrets 752 segelfartyg med hjälpmaskin 685 hade ett tontal av under 100 bruttoton, och att av registrerade 395 segelfartyg tontalet för 234 understeg 100 bruttoton. För här omförmälda fartyg torde 100 bruttoton kunna sättas lika med 70 nettoton. En betydande del av nämnda fartyg, vari även fiskefartyg inräknas, gå i trafik på utländsk ort.

Av de vid kommerskollegium från handelskamrar i riket infortrade utlåtan- dena framgår, att man bland näringsidkare, som beröras av de skärpta bestä- melserna, anser en inskränkning i rätten för utlämning av skeppsförnödenheter från provianteringsfrilager utgöra ett ingrepp i näringen, som medför olägen- heter för handeln och sjöfarten. Särskilt belysande för sålunda framkomna åsikter är uttalandet från handelskammaren i Göteborg.

Slutligen må bemärkas att i våra grannländer, till och med i förbudslandet Finland, enligt vad i propositionen upplyses, rätten att från provianterings- frilager erhålla spritdrycker för fartygs proviantering alltjämt står öppen.

Med anledning av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen, med anledning av den ifrågasatta ändringen av § 4 i förordningen den 15 nov. 1912 om provianteringsfri- lager, måtte besluta, att den i andra stycket av ifrågavarande § omförmälda tongränsen måtte sättas till trettio ton.

Stockholm den 20 mars 1928.

Alex. Thore.

Erik Röing.